

Š i f r a k a n d i d a t a :

--

Državni izpitni center

JESENSKI IZPITNI ROK

PSIHOLOGIJA

Izpitna pola 1

Strukturirane naloge

Četrtek, 29. avgust 2013 / 90 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.

Kandidat dobi dva konceptna lista in dva ocenjevalna obrazca.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpisite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalna obrazca). Svojo šifro vpisite tudi na konceptna lista.

Izpitna pola vsebuje 4 strukturirane naloge, od katerih izberite in rešite 3. Pri vsaki nalogi tudi označite, na kateri del odgovarjate (npr. 1.1., 1.2. ali 1.3.). Število točk, ki jih lahko dosežete, je 36; vsaka naloga je vredna 12 točk.

V preglednici z "x" zaznamujte, katere naloge naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenil prve tri naloge, ki ste jih reševali.

1.	2.	3.	4.

Rešitve, ki jih pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom, vpisujte v izpitno polo v za to predvideni prostor. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami. Osnutki rešitev, ki jih lahko napišete na konceptna lista, se pri ocenjevanju ne upoštevajo.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 12 strani, od tega 2 prazni.

Prazna stran

OBRNITE LIST.

1. naloga

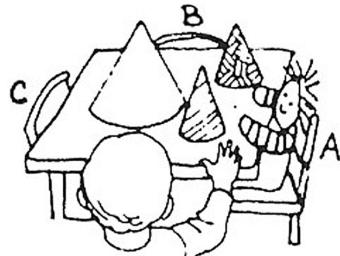
Ana je stara 29 let. Pred nekaj leti je uspešno diplomirala in se zaposlila v mednarodnem podjetju. Veliko časa posveča službi, s partnerjem pa v prostem času rada kolesari in potuje. Pred kratkim sta se preselila v skupno stanovanje, začela sta razmišljati o družini.

- 1.1. Opisite po eno značilnost obdobja odraslosti na telesnem, spoznavnem in socialnem področju. Poimenujte še dve razvojni obdobji. (4 točke)
  - 1.2. Katera razvojna kriza (po Eriksonu) se lahko pojavi v Aninem obdobju? Ponazorite uspešen izhod iz te krize s primerom iz življenja neke ženske in neuspešen izhod s primerom iz življenja nekega moškega. (4 točke)
  - 1.3. Presodite, katere značilnosti razvoja v odraslosti (socialni in čustveni razvoj, razvoj identitete) omogočajo uspešen nadaljnji psihosocialni razvoj. Svoje presoje pojasnite. (4 točke)

2. naloga

Jean Piaget je opredelil štiri stopnje v razvoju mišljenja. Ko je proučeval egocentričnost, je zastavil nalogo, v kateri si je otrok najprej ogledal stožce. Nato je Piaget vprašal Blaža, kako stožce vidi punčka, ko sedi na stolu A, B ali C. Blažu so bile ponujene risbe iz različnih perspektiv. Blaž je izbral risbo, ki kaže stožce, kakor jih vidi on sam.

Slika 1: Naloga s tremi stožci

(Vir: Labinowicz, E. (1989). Izvirni Piaget. Ljubljana: DZS, str. 100)

- 2.1. Na kateri stopnji razvoja mišljenja je Blaž? Poimenujte in časovno opredelite še druge stopnje mišljenja. (4 točke)
  - 2.2. Poimenujte in opišite dve značilnosti mišljenja, ki se pojavita na stopnji, na kateri je Blaž. Vsako ponazorite s konkretnim primerom. (4 točke)
  - 2.3. Piaget je eden najvidnejših predstavnikov kognitivnih teorij. Presodite dve prednosti in dve pomanjkljivosti njegove teorije razvoja mišljenja. (4 točke)

3. naloga

Bor je otrok v petčlanski družini. Je dijak 3. b razreda gimnazije in vse popoldneve preživi na treningih odbojke. Trener pravi, da je obetaven igralec, zato igra na vseh tekmah državne lige. Ob petkih se rad druži s prijatelji, le redko pa je brez fotoaparata v rokah, saj je dejaven član fotografskega krožka.

- 3.1. Opisite značilnosti formalnih in neformalnih skupin. Iz besedila ugotovite, katerim formalnim in kateri neformalni skupini pripada Bor. (4 točke)

3.2. Opredelite pojem socialne vloge. Na primerih ponazorite, katere vloge lahko prevzame mladostnik v različnih socialnih skupinah in kako se vede (obnaša) v posamezni vlogi. (4 točke)

3.3. Presodite (3 presoje) in pojasnite pomen skupin v življenju mladostnika. (4 točke)

4. naloga

V vsakdanjem življenju nas čuti večinoma »ne varajo«, vendar je lahko zaznavanje v nekaterih okoliščinah tudi zmotno.

- 4.1. Poimenujte in opredelite obe vrsti zmotnih zaznav. (4 točke)

4.2. Z dvema primeroma ponazorite eno vrsto zmotnih zaznav in z enim primerom drugo vrsto zmotnih zaznav. Primeri naj bodo z različnih čutnih področij, ki jih tudi poimenujte. (4 točke)

4.3. Presodite, kako lahko posameznik sam pripomore k obvladovanju različnih psiholoških dejavnikov, ki vplivajo na nastanek zmotnih zaznav. (4 točke)

Prazna stran